

MEMORANDUM

Van: Mr. J. M. A. H. Luns

cc: Minister-President
 Minister v. Oorlog & Marine
 Jhr van Starckenborgh
 M - *persien*
 DGEM
 DWS

Aan: Secretaris-Generaal

VERTROUWELIJK

Hedenmiddag bezocht mij de Franse Ambassadeur, die mij zeide te zijn geïnstrueerd door zijn Regering om de Nederlandse Regering mede te delen, dat de Franse politiek volkomen gericht blijft op de Westerse alliantie, belichaamd in de NATO en dat de overgrote meerderheid van het Franse volk en van de Franse Volksvertegenwoordiging geen andere politiek wenst.

Voorts dat de Franse Regering zich bewust is, dat thans de kwestie van de Duitse souvereiniteit en de modaliteiten van inschakeling van Duitsland in de defensie van Westeuropa aan de orde komen en dat de Franse Regering terzake haar standpunt actief overweegt.

Na de heer Garnier te hebben bedankt voor zijn mededelingen heb ik allereerst opgemerkt, dat wij met leedwezen kennis hebben genomen der persberichten in Frankrijk gedurende de laatste week, waarin onjuiste beschuldigingen over een anti-Franse houding der Nederlandse Regering tot uiting zijn gekomen. De Ambassadeur, zo vervolgde ik, wist zelf zeer goed dat deze berichten op geen enkele wijze met de waarheid stroken.

De heer Garnier zeide, dat hemzelf deze berichten insgelijks waren opgevallen; dat hij reeds de Quai d'Orsay had gewezen op het onjuiste van e.e.a.

Voorts heb ik de Franse Ambassadeur herhaald, dat Nederland van oordeel is, dat Frankrijk volledig bij ieder komend overleg dient te worden betrokken. Toen de heer Garnier hierop zeide, dat hij wél de indruk had, dat Nederland zich steeds zal blijven verzetten tegen een regeling, die discriminatoir zou zijn t.a.v. Duitsland, heb ik zulks beaamd. Ik heb er echter op gewezen, dat deze Nederlandse houding voortvloeit uit de overweging, dat het te bereiken doel, nl. beperking en controle van de Duitse bewapening, in laatste instantie niet zou worden gediend door discriminatie tegen Duitsland. Immers, evenals zulks na de Eerste Wereld Oorlog is geschied, zou men hierdoor ammunitie verschaffen aan de nationalistische en reactionaire groepen in Duitsland, die dan wederom agitatie voor "Gleichberechtigung" zouden gaan voeren.

MEMORANDUM

Van: Mr. J. M. A. H. Luns

Aan:

- 2 -

Nederland begrijpt echter en deelt tot op zekere hoogte de Franse bezwaren tegen ongebreidelde Duitse bewapening en ik herinnerde de heer Garnier er aan, dat hierop de Nederlandse voorkeur voor de EDG en het geïntegreerde Europese leger berustte. De Nederlandse Regering zou ook thans nog gaarne zien, dat er een middel werd gevonden om de Duitse bewapening aan zekere banden te leggen en ik vroeg mij af of zulks niet zou kunnen worden bereikt door een systeem van op alle Westerse landen toepasselijke controles en beperkingen, die wellicht zouden kunnen worden geput uit zekere bepalingen van de EDG. In dit verband zeide ik aan de Ambassadeur, dat Nederland in principe niet afwijzend staat tegenover bijvoorbeeld een speciale groepering van de Westeuropese mogendheden, Duitsland inbegrepen, eventueel in het grotere NATO-verband.

De heer Garnier zeide hierop, dat wij nog twee maanden geleden zulk een gedachte hadden afgewezen, waarop ik repliceerde met hem te herinneren aan het feit, dat inmiddels de EDG is verworpen en er een nieuwe situatie is ontstaan.

's-Gravenhage, 1 September 1954.